

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

SOU 2017:3, Karens för statsråd och statssekreterare
(Fi2017/00266/ESA)

Sammanfattning

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i SOU 2017:3, Karens för statsråd och statssekreterare. Vi avser endast att kommentera de delar av utredningen som innebär begränsningar av offentlighetsprincipen.

Journalistförbundet avstyrker förslaget till ny sekretessbestämmelse i 32 kapitlet, 6 a §, offentlighets- och sekretesslagen (OSL).

Sekretess i ärenden om prövning enligt lagen om restriktioner vid statsråds och statssekreterares övergångar till annan än statlig verksamhet

Utredningen föreslår en ny sekretessbestämmelse i 32 kapitlet, 6 a §, OSL. Enligt bestämmelsen ska sekretess gälla för uppgift i ett ärende om prövning enligt den föreslagna lagen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att någon enskild lider skada eller men. Bestämmelsen har ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär att sekretess ska vara huvudregel.

Utredningen gör bedömningen att den starka sekretessen behövs för att skydda uppgifter som är känsliga för den som lämnat ett jobb som statsråd eller statssekreterare. Utredningen argumenterar vidare för att sekretessen behövs för att företag ska våga anställa före detta statsråd och statssekreterare utan att uppgifter om rekryteringen ska bli kända.

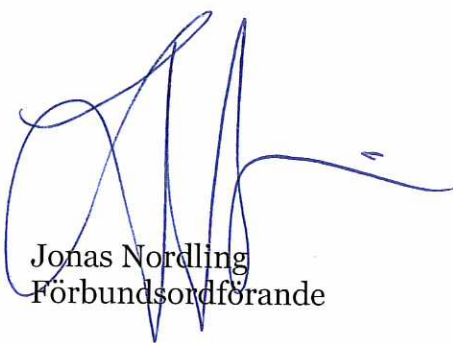
I andra rekryteringsärenden har lagstiftaren inte ansett att behovet av att skydda enskilda personer väger tyngre än behovet av insyn i rekryteringsprocessen. Till exempel gäller som huvudregel inte sekretess kring uppgifter om vem som söker tjänst inom offentlig förvaltning.¹

Sedan 2010 finns en särskild bestämmelse i 39 kapitlet, 5 b §, OSL, som föreskriver sekretess ”i ärende om anställning av myndighetschef vid en förvaltningsmyndighet som lyder omedelbart under regeringen”. Sekretessen omfattar dock bara ”uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om en enskild kandidats identitet”. Bestämmelsen har i likhet med den som utredningen föreslår omvänt skaderekvisit. Värt att notera är dock att det bara är sökandes identitet som skyddas. Den förslagna sekretessen i ärenden som rör statsråd och statssekreterare går alltså längre än vad som ansetts nödvändigt vid rekrytering av myndighetschefer.

Utredningen tycks anse att behovet av sekretess är större på grund av att det är privata företag som rekryterar. Journalistförbundet delar inte den uppfattningen. När det gäller övergången från offentlig anställning till privat finns det tvärtom flera skäl som talar för offentlighet. Något som nämns i utredningen är att ökad insyn kan motverka korruption, till exempel att ett statsråd eller en statssekreterare agerar på ett sätt som gynnar ett privat företag i syfte att få en anställning hos företaget.

Mot den bakgrunden avstyrker Journalistförbundet förslaget om en ny sekretessbestämmelse i 32 kapitlet, 6 a §, OSL.

Med vänlig hälsning
SVENSKA JOURNALISTFÖRBUNDET

Jonas Nordling
Förbundsordförande

¹ Se till exempel redogörelsen om ”Offentlighet och sekretess i rekryteringsprocessen” i SOU 2009:4, Sekretess vid anställning av myndighetschefer, sid 25 ff.